

Ehkäisevän päihdetyön toimielin (EPT)

Aika 7.9.2021, kello 9.30-11.30

Paikka Etäyhteys Teams

Osallistujat

Saila Hohtari, sosiaalipalvelut, pj.	Poissa
Sanna Kenttälä, kehittämispalvelut, siht.	Läsnä pj.
Marjo Jasu, nuorisopalvelut	Poissa
Leena Koivisto, varajäsen nuorisopalvelut	Läsnä siht.
Kimmo Kouru, liikuntapalvelut	Läsnä
Tiina Laitala, ympäristöterveydenhuolto	Poissa
Kristiina Kuusio, konsernipalvelut	Poissa
Mari Smedberg, Lounais-Suomen poliisilaitos	Poissa
Arja Kumpulainen, vanhuspalvelut	Läsnä
Päivi Kovanen, varajäsen vanhuspalvelut	Läsnä
Anna Kuromaa, perhekeskus	Poissa
Pauliina Parpo, päihdekliniikka	Poissa
Tuija Eskelinen, Rauman kriisikeskus	Poissa
Vahteristo Elisa, varajäsen Rauman kriisikeskus	Läsnä
Jenni Pohjonen, Rauman seurakunta	Poissa
Elisa Lehtinen, työterveyshuolto	Poissa
Marja Lehtimäki, terveyspalvelut	Läsnä
Marja Iisakkala, varajäsen terveyspalvelut	Poissa
Tanja Nurmi, peruskoulun rehtori	Läsnä
Jari Haarala, Rauman Yrittäjät ry	Poissa
Asiantuntijana lisäksi kutsuttu	
Outi Viitanen, Satasote hanketyöntekijä	Läsnä

Asiat:

Edellisen muistion [3.5.2021 läpikäyminen](#)

Linjaus:

Keskusteltiin koulutuksen järjestämisestä liittyen huumekekokeiluihin, kohderyhmänä erityisesti ammattikoulua käyvät nuoret miehet. Ehyt ry:llä on tarjolla aiheeseen liittyviä koulutuksia ja näitä on esitelty Rauman kaupungin Hyvinvointi- ja ennaltaehkäisevän päihdetyön (Hep) työryhmälle.

Nuorisopalvelut osallistuivat Älä välitä-somekampanjaan tekemällä oman videon sekä jakamalla sosiaalisen median kanavillaan kampanja-videoita.

Rauman kaupungin päihde- ja mielenterveyssuunnitelman seurantaan on perustettu seurantaryhmä sosiaali- ja terveystoimiala johtaja Satu Helinin toimesta. Ryhmä on aloittanut toimintansa.

Tarviinkomätän-kampanjan materiaalia on julkaistu @nuortenrauma-Instagram-sivulla.

Nuorisopalveluista Leena Koivisto on osallistunut Syrjäytynyt vai syrjäytetty-webinaariin.

Todettiin, että Satasoten hankkeen kautta tulleeeseen kyselyyn Satakunnan kunnille ja kuntayhtymille liittyen varhaiseen puuttumiseen ja nuorten päihteidenkäyttöön on Raumalta vastattu moniammatillisesti.

1. Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi ja ennaltaehkäisevän päihdetyön ryhmä (Leena Koivisto)

Toimielimessä kuullaan EPT:n ja Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi ja ennaltaehkäisevän päihdetyön ryhmän terveiset

Linjaus:

Työryhmän kannanotto mielenterveyspalveluiden resursseista ei ole edennyt, vaan odottaa vuoden 2022 talousarvion julkistamista. Leena Koiviston pyynnöstä nuorisovaltuusto on laatinut vetoomuksen resursien parantamiseksi. Vetoamus on esitelty Lasten, nuorten ja perheiden ohjaus- ja palveluverkoston ohjausryhmälle. Vetoamus on tarkoitus toimittaa sivistysvaliokunnalle, mahdollisten muokkausten jälkeen.

Nuoriso-ohjaaja ja etsivä nuorisotyöntekijä ovat jalkautuneet keväällä H.J. Nortamon koululle. Jalkautumisia jatketaan koulujen pyynnöstä. H.J. Nortamon koululla tilanne oli jo rauhoittunut, eikä jalkautumisia jatkettu. Monella paikkakunnalla on koulujen läheisyydessä ilmaantunut rokotusvastaisen materiaalin jakamista ja yritystä vaikuttaa lasten ja nuorten rokottamiseen. Raumalla tällaista ei ole ilmennyt eikä sen johdosta ole esim. jalkauduttu kouluille.

Koulujen ehkäisevän päihdetyön suunnitelmaa varten sosiaalipalvelujen johtaja Saila Hohtari kutsui koolle palaverin, jossa käynnistettiin selvitystyö asiaan liittyen. Kaikkien peruskoulujen sekä 2. asteen oppilaitosten on tarkoitus ilmoittaa omat päihdekasvatukseen liittyvät tietonsa syyskuun loppuun mennessä. Asian työstämistä jatketaan sivistyspalveluissa. Peruskoulun rehtori Tanja Nurmi kommentoi, että alakouluilla päihdekasvatus ei juuri näy erillisenä toimintana, vaan sitä tehdään oppituntien sisällä. Yläkouluilla on ollut enemmän järjestettyä päihdekasvatusta, esim. kokemusasiantuntijoiden luentoja.

Satakunnan ehkäisevän päihdetyön kehittämistyöryhmä on aloittamassa päihdekasvatusvideon suunnittelua. Nuorisopalveluista Leena Koivisto ja Jessina Vastamäki ovat mukana suunnittelutyöryhmässä.

2. EPT:n vuosikellon mukaiset toimet

Vuosikellon mukaiset toimet syksyllä 2021:

- Ehkäisevän päihdetyön viikko eli viikko 47:
 - Toimielimessä Keskustellaan, miten ko. viikko näkyy RaumallaEhkäisevän päihdetyön viikon teema on tänäkin vuonna kannabis ja materiaaleja löytyy teemaviiikon nettisivuilta: <https://www.ept-verkosto.fi/ept-viikko/>. Sanna Kenttälä tilaa materiaalia Perhekeskukselle sekä Kriisikeskukselle ja Katulähetykselle. Leena Koivisto ottaa hoitaakseen materiaalin tilaamisen sivistystoimialalla sekä Hep-työryhmän toimijoille. Mietitään mahdollista lehtijuttua Länsi-Suomeen. Ept-viikolla järjestetään webinaari vanhemmille aiheesta Nuoret ja päihteet 10.11. klo 17.30-19.00. Tarkemmat tiedot löytyvät dioista Omahyvinvointi-osahanke (LIITE 1). Viime vuonna on Wilman kautta lähtenyt tiedote vanhemmille ja samaa tiedote-pohjaa voidaan käyttää tänä vuonna.
- Vanhempainillat kaikille vuosiluokille:
 - Toimielimessä keskustellaan, miten Raumalla on syksyllä vanhempainillat tarkoitus toteuttaa

Syksyn vanhempainiltoja suunnitellaan toteutettavaksi etänä, pl. ekaluokkalaisten vanhempainilat. Keväällä ollut yksittäisiä vanhempainiltoja, esim. H.J. Nortamolla. Toiminnallisia vanhempainiltoja ei ole korona-rajoitusten vuoksi järjestetty, mutta niitä olisi hyvä saada taas toteutettua. Nuorisopalveluilta voi pyytää apua toiminnallisten vanhempainiltojen suunnitteluun ja toteutukseen. Alakouluikäisillä on jo ilmennyt päihdekokeiluja.

- Vanhusten viikolla (lokakuu) pidetään esillä ikäihmisten päihteiden käytön nykytilaa ja korostetaan ennakoivaa moniammatillista toimintatapaa.
 - Toimielimessä keskustellaan, miten viikkoa toteutetaan Raumalla
- Vanhusten viikon teemana on Luonto antaa voimaa. Vanhuspalveluissa palveluvastaava Tanja Hakulinen valmistelee ohjelmaa vanhustenviikolle yhdessä liikuntatoimen kanssa. Viikon aikana toteutetaan mm. Penkkilenkki, jossa mukana on eri toimijoita. Ehkäisevän päihdetyön materiaalia voidaan jakaa Penkkilenkin reitillä. Samanaikaisesti on seniorien kulttuuriviikot. Vanhuspalveluihin on perustettu moniammatillinen asiakastiimi.
- Päihdetilannekysely ja siitä saatavan tiedon hyödyntäminen kuntien ehkäisevän päihdetyön toiminnassa
 - Satakunnassa toteutetaan päihdetilannekysely 1.-30.9. Tulevaisuuden sote-keskushanke koordinoi Satakunnan päihdetilannekyselyn vuonna 2021. Kunnat huolehtivat kyselyn levityksestä. Suunnittelupäällikkö Sanna Kenttälä on organisoinut Raumalla asiaa. Kysely lähetetään sähköpostitse myös EPT:n työryhmän jäsenille tiedoksi ja eteenpäin välitettäväksi. Tänä vuonna päihdetilannekyselyyn sisällytetään myös vanhemmille suunnattuja kysymyksiä ja koronan vaikutukset huomioidaan kyselyssä. Kyselyn perusteella tiedotetaan kuntien päättäjiä päihdeoloista.

Vuosikellon mukaiset toimet talvella 2021:

- Toimielimessä keskustellaan talven 2021 toimista
 - Sovittiin, että talven toimista keskustellaan seuraavassa kokouksessa.

Linjaus:

Merkittiin tiedoksi

3. Ehkäisevän päihdetyön eli EPT:n nettisivut

Toimielimessä käydään läpi ja keskustellaan ehkäisevän päihdetyön nettisivujen sisältö ja mahdollisista päivitys tarpeista

Linjaus:

Todettiin, että kaupungin nettisivuilla voitaisiin lisätä tietoa Ehkäisevän päihdetyön viikosta muun muassa koululaisten vanhemmille Wilman kautta lähetettävä tiedote.

4. Rauman kaupungin sosiaali- ja terveystoimen satasoten kahden osa-alueen hankevastaava kertoo HYTE ja oma hyvinvointi asioista (Outi Viitanen)

Linjaus:

Hankevastaava Outi Viitanen esitteli HYTE-asioiden etenemistä. Tarve ehkäisevän päihdetyön koordinaattorille on Raumalla olemassa. Terveystoimen ja hyvinvoinnin laitos THL on määritellyt riittävät resurssit ehkäisevän päihdetyön koordinaattorin tehtävään, riippuen kunnan koosta.

Omahyvinvointi-osahankkeessa painotus on ehkäisevässä ja varhaisen vaiheen työssä, pois korjaavista palveluista. Ankkuri-toiminnan maakunnallistaminen etenee ja Rauma vastaa eteläisen Satakunnan alueesta. Omin jaloin-menetelmän koulutuksia toteutetaan syksyn aikana verkkovälitteisesti. Omin jaloin-menetelmän kirjaamisessa on vielä puutteita ja sitä olisi kehitettävä. Vanhemmuuden tukemiseen liittyvä webinaarisarja alkaa 15.9. ja sisältää syksyn aikana yhteensä kahdeksan webinaaria. Näiden markkinoitua toivotaan laajasti.

5. Muut asiat

Tiltti Satakunta

Tiltti on maksuton, matalan kynnyksen tukipiste rahapeliongelmiin. Tiltissä tarjotaan tietoa, yksilötapaamisia, chat-keskusteluita sekä ryhmä- ja vertaistoimintaa Porissa ja Raumalla. Tilttiin ovat tervetulleita rahapelaajat ja heidän läheisensä yksin tai yhdessä.

Avoimet päivystykset

Porissa maanantaisin ja keskiviikkoisin klo 14-18 (Isolinnankatu 22)

Raumalla tiistaisin klo 10-12 (Alfredinkatu 5)

Chat-keskustelu keskiviikkoisin klo 11-12.30 tukinet.net (Suomen Mielenterveys ry)

Tervetuloa Kokemuksia peliongelmasta- etätietoiskuun torstaina 30.9. klo 13-14.30

Tietoisku sopii hyvin sosiaali-, terveys- ja ohjausalan ammattilaisille sekä kaikille rahapeliongelma- kiinnostuneille. Tilaisuus järjestetään Zoom- verkkopalvelulla. Osallistuminen on maksutonta ja osallistujille lähetetään erillinen osallistumislinkki ennen tietoiskua. Ilmoittautuminen 28.9. mennessä [Webropol linkin kautta \(FinFami\)](#)

Tulevat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen webinaarit

THL:n ja Kuntaliiton HYTE-treffit

THL ja Kuntaliitto järjestävät joka toinen kuukausi kuntien hyte-koordinaattoreille ja muille hyte-työn tekijöille avoimen verkkotapaamisen, jossa kuullaan kuntien hyte-työn kehittämiseen ja johtamiseen liittyviä puheenvuoroja ja käydään yhteistä keskustelua.

Aika: Seuraava on 10.12. klo 10-11, linkki Teamsiin tulee viikkoa ennen tilaisuutta [kuntaliiton sivuille](#)

Paikka: Microsoft Teams videoneuvottelu,

Ajankohtaista tietoa treffeistä ja esitettävät materiaalit saa [tilaamalla HYTE-verkostokirjeen \(THL\)](#)

Tulevat ehkäisevän päihdetyön webinaarit

28.9.2021 klo 13-15 etäyhteyden kautta Ehkäisevä päihdetyö ja päihde- ja pelikasvatus oppilaitoksissa -miniwebinaari

Tavoitteena on innostaa ja motivoida kouluja ja oppilaitoksia pohtimaan keinoja vahvistaa ehkäisevää päihdetyötä ja päihde- ja pelikasvatusta. Miniwebinaarissa annetaan konkreettisia vinkkejä alan ammattilaisille ja johdolle työn tueksi. [Ilmoittautumiset THL:n tapahtumakalenterin kautta.](#)

12.10.2021 klo 13-15 etäyhteyden kautta Ehkäisevän päihdetyön tietojohdaminen (osa I) – kunnan hyvinvointikertomustyöhön potkua

Tavoitteena on innostaa ja motivoida alueellisia ja paikallisia ehkäisevän päihdetyön toimijoita tietopohjaisen ja pitkäjänteisen ehkäisevän päihdetyön vahvistamiseen hyvinvointikertomusten ja -suunnitelmien avulla. Miniwebinaarissa annetaan alueiden ja kuntien vinkkejä siihen, miten voidaan rakentaa parhaiten ymmärrys kunnan ja alueen päihdeoloista suunnitelmallisen toiminnan pohjaksi. [Ilmoittautumiset THL:n tapahtumakalenterin kautta.](#)

26.10.2021 klo 13-15 etäyhteyden kautta Ehkäisevän päihdetyön tietojohdamisen (osa II) – kunnan hyvinvointisuunnitelma osaksi arkea

Tavoitteena on innostaa ja motivoida alueellisia ja paikallisia tietoon perustuvaan ja pitkäjänteiseen suunnitteluun ehkäisevässä päihdetyössä tarjoamalla tähän tietoa ja käytännön vinkkejä. Webinaarin aiheina on: Millainen on hyvä pohja toiminnan suunnitteluun? Miten ehkäisevä päihdetyö voidaan yhdistää eri suunnitelmissa? Miten voidaan varmistaa suunnitelmien muuttuminen käytännöksi? Miten suunnitelmien toteutumista voidaan seurata ja arvioida? [Ilmoittautumiset THL:n tapahtumakalenterin kautta.](#)

23.11.2021 klo 13-15 etäyhteyden kautta Ehkäisevä päihdetyö – vanhemmuuteen tukea ja varhaisen tunnistamisen turvaa

Tavoitteena on tarjota tietoa eritoten pienten lasten palveluihin ehkäisevän päihdetyön sekä vanhemmuuden tuen ja puheeksi oton mahdollisuuksista, kun huoli vanhemman päihteiden käytöstä tai rahapelaamisesta herää. Kannustaa huolta herättävän päihteiden käytön ja rahapelaamisen puheeksi ottoon varmistamalla siihen riittävä tuki ja osaaminen. Antaa konkreettisia vinkkejä alan ammattilaisille ja johdolle työn tueksi ehkäisevästä päihdetyöstä varhaiskasvatuksessa sekä vanhempien ja lasten moniammatillisesta tuesta tilanteissa, joissa vanhempien päihteiden käytöstä on huolta. [Ilmoittautumiset THL:n tapahtumakalenterin kautta.](#)

Tulevat liikuntawebinaarit:

Liikunta on koko kunnan asia -koulutuskokonaisuus 14.9., 5.10. ja 9.11.2021. [Ilmoittautumiset AVIn koulutuskalenterin kautta](#)

Lounais-Suomen kuntien liikuntaseminaari 5.-6.10.2021. [ilmoittautumiset AVIn koulutuskalenterin ja LiikU ry:n koulutussivujen kautta.](#) Pääteemana seminaarin 1. päivänä on liikunnan yhdenvertaisuus Lounais-Suomessa. Toisena seminaaripäivänä perehdytään kattavasti eri ajankohtaisiin liikuntapoliittisiin aiheisiin.

Aktiiviset ja turvalliset koulumatkat -koulutussarja 28.9., 26.10., 23.11.2021. [Lisätietoja ja ilmoittautumiset AVIn koulutuskalenterissa.](#)

Mielenterveys- ja päihdefoorumi 11.10.2021

Psyykkiset traumat ja niiden vaikutus.

Aika 11.10.2021 klo 8.30-15.45

Paikka Nakkilan liikuntakeskus Kuntopolku, 29250 Nakkila

Vantaan Ehkäisevän päihdetyön yksikön Päihdefoorumi 25.11.2021

Webinaari Vantaa – kanavalla. Teema Nuoret ja päihteet. Tapahtuma on suunnattu asiakastyötä tekeville työntekijöille, järjestöille, yhdistyksille ja aiheesta kiinnostuneille kuntalaisille. [Ilmoittautuminen webropol linkin kautta.](#)

Mielenterveyden keskusliitto

Syksyn [kurssiopas](#) on juuri ilmestynyt. Yli 100 kurssia ja tapahtumaa niin verkossa kuin toiveikkaasti kasvotusten. Mielenterveysongelmia itse kokeneille, läheisille, opiskelijoille, mielenterveysasioita työssään kohtaaville ammattilaisille, kaikille ajankohtaisista aiheista kiinnostuneille. On toivon työpajoja, toivoa työväliseenä, luovia menetelmiä, huolien ja hyvinvoinnin hetkiä, elefanteja palasissa, Hyvinvoinnin iltakouluja. Kaikki ovat maksuttomia. [Lue lisää Mielenterveyden keskusliiton sivuilta.](#)

6. Seuraavan kokouksen ajankohdan sopiminen

Linjaus:

Seuraava kokous pidetään 30.11. klo 13-15

- Satakunnan päihdetilannekyselyn tulokset käydään läpi ja suunnitellaan mahdolliset jatkotoimenpiteet ja tiedottamisesta päättäjille.
- FCG:n konsultit ovat tehneet Rauman kaupunginhallituksen päätöksen kukaan selvityksen aikuisien mielenterveys- ja päihdepalveluista sekä lasten ja nuorten mielenterveyspalveluista. Toimielin kuulee selvityksistä.